

1. Előterjesztés

A Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Gara Képviselő-testületének
2021. szeptember 1. napján 16:30 órakor megtartandó közmeghallgatására

Beszámoló a Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Gara Képviselő-testületének 2021. évi munkájáról

Előterjesztő: Kubatov Márton elnök

Készítette: Kubatov Márton elnök

Törvényességi ellenőrzést végezte: Hódosné dr. Süke Amália jegyző

Melléklet: -----

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület a 2021. évben **1 alkalommal ülésezett, 2021. június 15-ig** a koronavírus veszélyhelyzet miatt a 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése alapján a **képviselő-testület feladatát és hatáskörét az elnök gyakorolta.**

Az évet még nem zártuk le, a közmeghallgatást a koronavírus fenyegető negyedik hulláma miatt hoztuk előre, félünk attól, hogy év vége felé már nem tarthatnánk meg.

Pénzügyi tekintetben a 2021. év első félévi gazdálkodás teljesítéséről tudunk beszámolni. 2021. első félévben a bevételi teljesítés 5.693 e Ft, ebből központi támogatás 2.946 Ft (működési és feladatalapú támogatás), előző évi maradvány 2.747 e Ft. Kiadás az első félévben 1.600 e Ft-ban teljesült, amelyből dolog kiadás 1.475 e Ft és felhalmozási kiadás 125 e Ft. 3.092 e Ft záró pénzkészletünk volt 2021. június 30. napján.

A 2021. évi programjainkat csak kisebb részben tudtuk megvalósítani, az idei évi terveinkre rányomta a bélyegét a vírushelyzet. **Az előző közmeghallgatás óta megvalósult tevékenységeink a következők voltak:**

Helyi rendezvények és fogadások saját szervezésben:

A legtöbb rendezvényünk nem valósult meg a koronavírus járvány miatt, néhány eseményt online formában sikerült megszerveznünk.

2020.10.17. Horvát szentmise szervezése a garai r.k. templomban a Szent Lukács napi búcsúra, közreműködés az oltárdíszítésben és a templom takarításában.

2020.12.15. Online műsor készítés Materice i Oci alkalmából a Garai Nemzetiségi Általános Iskola és a ZIDKE Zabavna Industrija Egyesület közreműködésével. Közös szervezésű program a Bács-Kiskun Megyei Horvát Önkormányzattal. „Garski Bunjevci” Facebook csoportunkban közvetítettük.

2020.12.19. Horvát szentmise szervezése a garai r.k. templomban a Bunyevác Anyák és Apák Napja, valamint a közeli Karácsony alkalmából. Itt került sor a nemzetiségi önkormányzatunk által a Bács-Kiskun Megyei Horvát Önkormányzat és a Tököli Horvát Nemzetiségi Önkormányzat közreműködésével felújított kettő és az egyházközség által (a Miniszterelnökség Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásából) felújított három bunyevác-horvát vitrázs ólomablak megszentelésére.

A fényképeket és rövid videót közvetítettünk róla Garski Bunjevci” Facebook csoportunkban.

2021.02.13. online népművészeti bemutató szervezése a bácskai horvát farsangi hagyományokról, melynek egyik fő szervezője voltunk. A farsangi szezon Prélók helyett jött az ötlet az online felvételre, a kezdeményező a Bácska Tamburazenekar volt. Fizikailag Baján került sor a felvételre, amelyen két pár garai táncos és négy ősi farsangi jelmezbe beöltözött személy vett részt. Radován Máriy harmonikás közvetítésével Rade Jorovic, ismert szerbiai énekes is felvettek néhány nótát.

2021.02.19. bunyevác-horvát anyanyelvű online színházi előadás szervezése a Pécsi Horvát Színház előadásában „Bunyevác blues” címmel, melynek megtekintési linkjét Képviselő-testület elektronikusan közvetítette a garai és a településünkről elszármazott bunyevác lakosság felé. Ezt az előadást ebben az időpontban csak mi vásároltuk meg. Kb. 60 számítógépről jelentkeztünk be összesen, egy számítógép előtt több személy is ülhett.

2021.04.21. Online horvát irodalmi est szervezése a frissen doktorált Dr. Bality Szilveszter, a Magyarországi Horvátok Tudományos Intézetének tudományos munkatársa előadásában két témában: „A bácskai horvátok könyvkiadása a XX. században”, „A garai Faller Józsefné Szendrei Katalin ifjúkori bunyevác költészete”. Az előadás horvát anyanyelven zajlott, a végén negyedórás magyar nyelvű összefoglalóval, hogy azok a személyek is be tudjanak kapcsolódni, akik már nem beszélnek a nyelvet. Csak 25 résztvevőnk volt, itt több személyre számítottunk. Bár az idősök többsége nem ért a modern technikához, rendezvényünket széles körben meghirdettük Garán kívül is. Színvonalas előadásokat hallhattunk.

2021.06.04. Történelmi előadások szervezése a Trianoni békeszerződés emlékére. Gara Községi Önkormányzat szervezésében sor került a Trianoni emlékmű átadására a garai templomkertben, ehhez kapcsolódtak az előadások a művelődési házban, melyek szervezésében közreműködtünk az előadók és a kiállítás megszervezésében, a vendéglátásban. Ez már személyes rendezvény volt, védettségi igazolással lehetett részt venni. A Trianoni békeszerződés nem csak a magyarságot, hanem több más nemzetiséget, így a bunyevác-horvátokat is kettészakította az új országhatárral. Az egyik előadó Dr. Mészáros Zoltán, a Szabadkai Történelmi Levéltár főlevéltárosa a Trianoni békének a magyarságra gyakorolt hatását elemezte a határon túli magyarok szemszögéből. A másik előadó egy magyarországi horvát történész, Dr. Sokcsevits Dénes, egyetemi docens, a Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének tudományos főmunkatársa, a Trianoni békekötésnek a magyarországi nemzetiségekre gyakorolt hatásait mutatta be.

2021.06.26. Horvát szentmise szervezése a garai r.k. templomban a Szent László napi búcsúra. Feldíszítettük a „Jézus Krisztus feltámadása” bunyevác oltárt és közreműködtünk a templom takarításában, virágokkal való díszítésében.

2021.08.19. – 2021.08.20. Közreműködés a Garai Nyárbúcsúztató Családi Nap (a 2021. évi falunapot pótló rendezvény) szervezésében. Kultúrműsor és táncház szervezése az első napon (felléptek a tamburás tanulóink) és főzés, vendéglátás, nemzetiségi kvízműsor szervezése a második napon. Valamennyi külföldi testvérközségünk (Regőce, Gádor, Haraszti és Topolje) részt vett a programon és számos garai személy tiszteletét tette. Köszönjük mindenkinek, aki segített a megvalósításban.

2021.08.28. Főzés a garai református parókia által szervezett „Ökumenikus családi napon”.

Garai bunyevác-horvát hagyományaink bemutatása más településeken:

A koronavírus miatt 2021-ben eddig csupán egy rendezvényen vettünk részt a Garai Ifjúsági Táncsoporttal. **2021. augusztus 15-én a bajai „Duzsijanica” című rendezvényen**, az „Új Kenyér Ünnepe”, amely ilyen nagyszabású rendezvény keretében először került megrendezésre Magyarországon szabadkai minta alapján.

Pályázati projektek:

Sikeresen megvalósítottuk az Emberi Erőforrások Minisztériuma **Csoóri Sándor Program 2020. évi projektjét** (CSSP-ZENEOKTAT-2020-0299), melynek megvalósítási időszaka 2021. június 30-ig tartott és 500.000 Ft-ot nyertünk rá. Megtartottuk a két féléves tambura és harmonika tanfolyamot összesen 15 tanuló részére. A tanfolyami díj a két félévre összesen 600.000 Ft volt. 2020. novembertől 2021. áprilisig ismét át kellett állni a digitális oktatásra. A tanárok Interneten keresztül adták le a tananyagot. Elmondásuk szerint a tanulók ügyesek voltak ilyen formában is, de nem tudtak együtt gyakorolni, egymással összehangolni, továbbá hiányoztak a fellépések. A pályázati pénzzel év végéig kell elszámolnunk.

Sikeresen megvalósítottuk a **Határon Túli Horvátok Hivatala pályázatát** „Népviselő pótlás” projektben. Nehéz dolgunk volt, mivel a koronavírus veszélyhelyzet miatt az elmúlt 1 év során nem jártunk sehová, hogy nézelődni tudjunk népviselet beszerzés ügyében. Baján nincs beszerzési hely, budapesti népviseleti boltban nem jártunk szerencsével. Már úgy tűnt, hogy nem tudjuk megvalósítani a projektet, melynek határideje 2021. július 31. volt. Az utolsó hetekben Kertész Hangától és Jakab Tamástól kaptunk segítséget, akik tudtak olyan Tolna megyei kereskedőkről, akik járják a horvát településeket is és felvásárolnak viseleteket. Így bár nem teljesen autentikus formában, de sikerült beszereznünk az alábbi viseleteket: 4 db bunyevác selyemszoknya, 4 bunyevác kötény, 4 női kapica, 4 női vizitke, 2 bunyevác férfi mellény, 3 db sokác női blúz, 5 db madérás alsószoknya, 2 db Dráva menti fekete kötény és vállkendő. 14.500 kuna támogatást kaptunk, amellyel határidőben elszámoltunk.

A 2021. évre is nyújtottunk be pályázatokat:

3 db pályázatot adtunk be a Miniszterelnökség Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt-hez. 300 ezer Ft-ot nyertünk a 2021. szeptemberre tervezett medjugorjei hitéleti zárandókútra (NKUL-KP-1-2021-1-000416), 300 ezer Ft-ot nyertünk 2021. évi hagyományörző rendezvényünk a bunyevác-horvát kultúra ápolására megszervezésére (NKUL-KP-1-2021-1-001001) és 200 ezer Ft-ot nyertünk bunyevác hagyományaink bemutatására más településeken (NKUL-KP-1-2021-1-000999). A Bácska Tamburazenekar 30. évfordulós ünnepségét 2021. október 23-ra tervezzük. Más településen való bemutatkozásra a Pécsi Kolbászfesztiválra (2021.09.11.) és a Kozármislenyi Horvát Napra (2021.12.04.) érkezett felkérésünk. A Birjáni Horvát Napra is jött felkérés már tavalyra (nem valósult meg), sajnos idén olyan dátumra tették a programot, amelyre a Garai Ifjúsági Táncsoport már elígérkezett más rendezvényre.

2021-ben is pályáztunk a Határon Túli Horvátok Hivatala kiírására „Garai bunyevác-horvátok emlék-sírkertje” projektre. A projekt tárgya a garai németek meglévő sírkertjéhez hasonló bunyevác sírkert létesítése a garai temetőben, amelyben összegyűjtenénk egy helyre, rendbe tennénk és felújítanánk a nem megváltott régi bunyevác sírokat. Sikeres volt a pályázatunk, szép összeget, 19.000 kuna támogatást ítélt meg, az igényelt összeget. A sírkertet 2022. július 31-ig kell megvalósítani.

A Bács-Kiskun megyei horvát nemzetiségi önkormányzatok közötti együttműködési megállapodás keretében a 2021. évben a bácskai „Duzsijanica” rendezvényt határoztuk meg közös szervezésű rendezvényként, amely központi bácskai programként Baján került megvalósításra 2021. augusztus 14-15-én. 80.000 Ft-tal járultunk hozzá a megvalósításához.

A Garai Ifjúsági Táncsoport is szerepelt a programon.

2021-ben is pályáztunk az **Emberi Erőforrások Minisztériuma a Csoóri Sándor Program** 2021. évi pályázatán „**Tamburazene utánpótlás-nevelés Garán**” címmel (CSSP-ZENEOKTAT-2021-0143) 16 tanuló tamburatanfolyamának megszervezésére az új tanévben, 2021. szeptember elejétől 2022. június végéig. A projekt egyik része a 16 tanuló tambura- és harmonika-tanfolyamának megszervezése a 2021/2022. tanév teljes tartamában 640.000 Ft oktatási díjjal, hétnapos nyári népzenei tábor szervezése 200.000 Ft összeggel, hangszerek beszerzése 590.000 Ft összegben és a projekt népszerűsítése újsághirdetés és rádió-spot formájában 82.550 Ft összegben. Összesen 1.512.500 Ft-ot kértünk, 800.000 Ft-ot nyertünk a pályázaton. Az oktatók továbbra is Csurai Attila és Markó Zsuzska, a Danubia AMI zenetanárai. A nyári zenetábort már megvalósítottuk 2021 nyarán, az új tanév oktatása a jövő héten indul.

A garai bunyevác-horvátok részvétele külső eseményeken és zárandokutakon az elmúlt egy év során:

2021.06.11. Országos horvát zárandoklat a Dráva menti Révfaluban (Drvljanci). Az ünnepi szentmisét Marin Srakic, eszék-djakovári érsek celebrálta.

2021.06.19. Kalocsa, Ivan Antunovity érsek emléknapja. Az ünnepi horvát nyelvű szentmisét Bacsmai László, esperes celebrálta. A zárandokútra Garáról 10 személyt szerveztünk.

2021.07.16. Rastinai Halfőző Ünnepség

2021.07.17. Bács-Kiskun Megyei Horgászverseny Bácsalmás

2021.07.26. Topoljei, horvátországi Harcsafesztivál

2021.08.02. Gádori (Gakovo) Falunap

2021.08.15. Duzsijanica, Új Kenyér Ünnepe, Baja

2021.08.21. a Magyarországi Horvátok Szövetségének évváró közgyűlése, gasztronómiai és kulturális napja Baján.

2021.08.28. Rastinai Falunap

Tevékenységeink a bunyevác-horvát nemzetiségi értékek megőrzése céljából:

2020 őszén közreműködtünk a garai r.k. **templom 2 db bunyevác-horvát ólomablakának** felújításában összesen 445.000 Ft értékben.

A régi bunyevác **sírok** rendbetétele a garai temetőben Húsvét és Mindenszentek előtt is.

Részt vettünk a községi római katolikus **nagybőjti keresztút** napokon. A hölgyek minden alkalommal horvát nyelvű példabeszéd olvasásával emlékeztek meg Jézus Krisztus keresztútjának adott stációjánál.

Garai világháborús hősök szobrának **megkoszorúzása** a Halottak Napi szentmisét követően.

150 példányban egy lapos fekvő A/3-as méretű **2021. évi plakátnaptárakat** készítettünk horvát anyanyelvű feliratokkal, horvát naptár verzióval, benne a garai bunyevác jeles napokkal, középen 8 – 10 db színes fotóval. Erre 100 ezer Ft-ot fordítottunk.

150 db **egyedi lézergravírozott toll** készítése „**Garski Bunjevci, Naša j' grana mala al je fina**” felirattal 2020. decemberben. Erre 60 ezer Ft-ot fordítottunk.

66 db 2021. évi „Országos Horvát Évkönyv” rendelése a garai bunyevác családoknak (1.200 Ft/db). 2020. év végén megvalósult, kivittük a garai bunyevác családoknak. Fejezetet is írtunk az évkönyvbe. A 2020. augusztusban elhunyt, garai bunyevác születésű **Zórity Éva**, egykori neves garai táncsoport vezető tartalmas életútját, több évtizedes tevékenységét a garai bunyevác-horvát táncsoport vezetésében fényképekkel illusztrálva bemutattuk a 2021. évi országos horvát évkönyvben.

„**Hrvatski glasnik**” hetilap 7 db 2021. évi előfizetést vásároltunk összesen 63.000 Ft értékben.

Közreműködés a Magyarországi Horvátok Szövetsége (Savez) tagdíj befizetésekben, az elmaradások rendezésénél, a Savez 2021. évi munkatervének megismertetésében és a garai tagoknak a Savez éves **közügyűlésen** való részvételében, utaztatásában.

A Bács-Kiskun Megyei Horvát Önkormányzattal és a Garai Német Önkormányzattal együtt **előterjesztettük a Garai Ifjúsági Táncsoportot** a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat által adományozandó „**Bács-Kiskun megye nemzetiségeiért**” 2021.évi **kitüntető díjra**. Táncsoportunknak odaítélték a kitüntetést, az átadásra 2021. szeptember 4-én Kiskőrösön kerül sor, a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat ünnepi közgyűlésén. Táncsoportunk rövid műsort is ad az eseményen egy-egy bunyevác és sváb koreográfiával.

Támogató nyilatkozatot adtunk a Bunyevác Maszkajárás felvételére a Bajai Települési és a Bács-Kiskun Megyei Értéktárba.

Egyéb tevékenységek:

Közreműködtünk a járványügyi megelőzésben és a garai hatvan éven felüli bunyevác-horvát lakosság és a horvát nemzetiségi tagozatos általános iskolás tanulók részére **védőeszközöket** (arcmaszkokat, kézfertőtlenítőt, gumikesztyűt, immunkomplex vitaminokat) szereztünk be, melyekre 2020 őszén 150.000,- Ft-ot fordítottunk és 2021 tavaszán, a harmadik hullám kezdetén 240.000 Ft-ot fordítottunk. A járványügyi veszélyhelyzet ideje alatt segítséget nyújtottunk a garai horvát idős személyek részére bevásárlásban, gyógyszerbeszerzésben, pénzügyi, postai ügyintézésben.

A működésünkkel összefüggő elektronikus dokumentumok, továbbá az elmúlt évtizedekbeli műsorok terjedelmes hang- és videofelvétel anyagainak tárolására **nagy tárhelyű pendrive-okat** vásároltunk 80.000 Ft értékben.

Rendezvényeink kiszolgálására **automata kávéfőző gépet** vásároltunk 190.000 Ft értékben. **Nőnap** alkalmából a házuk előtt virággal köszöntöttük azokat a hölgyeket, akik a legtöbbször tesznek programjaink megvalósítása során.

Megjelentünk a Britishpedia enciklopédia 2021. évi magyarországi kiadásában, amelyből egy példányt megvásároltunk.

Tudósítottuk a község lakosságát tevékenységünkről a „Garai Híradóban”. Rendszeresen küldtük a cikkeket a magyarországi horvátok hetilapjába (Hrvatski glasnik) eseményeinkről, történeteinkről azokban az esetekben, ha nem volt jelen az újságírójuk. 2020. decemberben **Facebook zárt csoportot létesítettünk „Garski Bunjevci” címmel**, amelynek 225 tagja van. Ezen tudjuk értesíteni nemzetiségünk tagjait és szimpatizánsainkat az aktuális eseményeinkről, tevékenységünkről.

Tájékoztatottuk a garai horvátokat néhány helyi közérdekű eseményről és kötelezettségről.

Egyetértési jogot gyakoroltunk a Garai Nemzetiségi Óvoda és Bölcsőde intézményvezetői pályázatával kapcsolatban.

Köszönjük Gara Községi Önkormányzat Képviselő-testületének és a Garai Közös Önkormányzati Hivatalnak a 2021. évi együttműködését a Horvát Nemzetiségi Önkormányzattal.

Köszönjük azoknak, akik az elmúlt egy évben figyelemmel kísérték tevékenységünket, magánszemélyként vagy intézményként bármilyen formában együttműködtek velünk.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az alábbi határozati javaslatot egyszerű többséggel elfogadni szíveskedjen.

HATÁROZATI JAVASLAT:

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Gara Képviselő-testületének

.../2021. (IX.1.) számú határozata

Beszámoló a Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Gara Képviselő-testületének 2021. évi munkájáról

A Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Gara (a továbbiakban: önkormányzat) Képviselő-testülete elfogadja az elnök beszámolóját az önkormányzat 2021. évi munkájáról, programjainak teljesítéséről.

Határidő: azonnal

Felelős: képviselő-testület

Gara, 2021. augusztus 23.

Kubatov Márton
elnök